Większe wsparcie dla osób ze spektrum autyzmu

W odpowiedzi na postulaty organizacji pozarządowych działających na rzecz osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi, opiekunów tych osób, a także kierowników środowiskowych domów samopomocy, przygotowaliśmy nowelizację rozporządzenia wprowadzającą nowy typ środowiskowego domu samopomocy – typu D – dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi – informuje minister Elżbieta Rafalska.

Środowiskowe domy samopomocy są ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Podopieczni domów mają możliwość rozwoju osobistego, chociażby poprzez naukę nowych umiejętności czy też podtrzymywanie umiejętności zdobytych wcześniej np. w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Często osoby niepełnosprawne nie miały szansy funkcjonować poza domem rodzinnym.

Jak mówi minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska, do tej pory osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi mogły korzystać z wszystkich typów istniejących środowiskowych domów samopomocy A, B, lub C. Dodatkowo wraz z realizacją od 2017 r. programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem" ułatwiony został dostęp do środowiskowych domów samopomocy większej grupie osób z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami sprzężonymi i spektrum autyzmu. – Chcemy także rozwijać w tych jednostkach bazę całodobową, co umożliwi pobyt całodobowy z przyczyn losowych lub na czas odpoczynku opiekun – dodaje szefowa MRPiPS.

– Teraz idziemy jeszcze krok dalej. Osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami otrzymają ośrodki dedykowane tylko ich potrzebom. Rozwiązanie to oznacza możliwość prowadzenia domów tylko dla osób z ze spectrum autyzmu lub tylko dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, ale także łącznie dla tych osób – w zależności od potrzeb w gminie lub powiecie – zaznacza minister Elżbieta Rafalska. – Wierzę, że nowe przepisy przyczynią się do polepszenia wsparcia osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. Wesprą także opiekunów, którzy znajdą teraz chwilę odpoczynku dla siebie, wiedząc, że ich bliscy są pod troskliwą opieką i mogą zdobywać nowe umiejętności – mówi.

Priorytetem działań MRPiPS jest likwidacja tzw. białych plam, czyli powiatów, na terenie których nie funkcjonują jeszcze środowiskowe domy samopomocy. Na koniec zeszłego roku 32 powiaty (w 10 województwach) stanowiły „białe plamy" na mapie Polski. Dostępność usług w ŚDS-ach systematycznie rośnie. Na koniec 2018 r. działały 804 placówki z 30 tys. miejsc pobytu. W 2015 r. było ich o 44 mniej (760 placówek z 27,8 tys. miejsc).

– Dzieje się tak, bo z roku na rok przeznaczamy coraz więcej środków na finansowanie środowiskowych domów samopomocy. Nakłady z budżetu państwa na ośrodki wsparcia, w tym ŚDS- y, wzrosły w okresie od roku 2015 do 2018 o 46 proc. (w roku 2015 wynosiły ok. 405 mln złotych, zaś w roku 2018 – 583 mln złotych). Od roku 2019 dotacja na 1 uczestnika wynosi już nie mniej niż 250 proc. kryterium dochodowego osoby samodzielnie gospodarującej. W ciągu ostatnich 4 lat miesięczne dofinansowanie pobytu uczestnika ŚDS wzrosło o ok. 500 zł (z 1268 zł do 1752,5 zł) – wskazuje szefowa resortu rodziny.

Dzięki programowi „Za Życiem" wysokość dotacji na uczestnika ze spektrum autyzmu lub sprzężonymi niepełnosprawnościami w roku 2019 jest jeszcze większa i wynosi 2 278,25 zł. Powstają także nowe środowiskowe domy samopomocy w ramach programu „Za życiem" – 6 nowych ŚDS na 117 miejsc i 4 nowe filie na 35 miejsc. Do tego dochodzą nowe miejsca w domach już istniejących.